

avatkozási per akkor is megindítható, ha az alapper felelkezési stádiumban van. A gyakorlatban máskor is szokásos volt ily esetben az engedményezés eszközéhez nyulni és ez a megoldás még ha jogászilag nem is korrekt, amiben a Kuria álláspontjának igazat kell adni, akkor is megszünteti az alperesnek a netáni kétszeri fizetésben rejlő veszélyeztetését. Mert ha elvileg elképzelhető is, hogy az engedményes utóbb saját jogán egy második pert indítana, nyilván nem akadna bíró, aki a követelést még fennállónak mondaná. Az alperesi érdekvédelem szempontjából tehát a „nem vagyok jogviszonyban“ kifogásnak az engedményezés után értelme nincs, mert az alperes jogosultan csak azt kívánhatja, hogy az ő vitája azzal a féllel tárgyalassék le, aki az ő állítása szerint vele jogviszonyban van és szükség esetére ennek javára marasztaltassék. Okulásul mindenesetre feljegyzendő, hogy az engedményezés helyett a főbeavatkozási per indítása a helyes jogászi megoldás.

A Kuria ítéleteiben újabban sürűn és tegyük hozzá, örvendeteően olvasható oly kijelentés, amely a jogi sérelem fennforgása dacára is, érdeksérelem híján, a jogi sérelemnek nem tulajdonít jelentőséget. Ez lett volna a helyes a jelen esetben is, hogy a Kuria leszögezvén azt a teoretikusan helyes álláspontját, hogy az engedményes nem rendelkezhet több joggal, mint az engedményező, a kifogást az esetben mégis súlytalannak jelentette volna ki a gyakorlati érdeksérelem hiánya okából. És általában kívánatos volna a „nem vagyok jogviszonyban“ kifogás elbírálásánál irányadó szempontként tekinteni azt, hogy vajjon van-e e kifogás mögött komoly érdek és a kifogás formai igazsága ellenére is mellőzendő, ha érdeksérelem ebből a védekező félre nem hárul. *(B. S.)*

Törvénytelen gyermek öröklési joga. Felperesek megállapítási pert indítottak, hogy üknagynénjük hagyatékában néhai nagyanyjuk jogán, aki az örökhagyónak unokahuga volt, öröklési kapcsolatuk megállapításuk. A felperesek atyja az örökhagyó unokahugának törvénytelen gyermeke volt. A Kuria P. I. 1913/1925. sz. ítéletében hivatkozással az állandó bírói gyakorlatra, felperesek kereseti jogát megállapította, mondván, hogy ha az anya, aki törvénytelen gyermeket hagyott hátra, előbb hal meg, mint a rokona, aki után örökölt volna, törvénytelen gyermekét a képviseleti elv alapján az anyának említett rokona után törvényes öröklési jog illeti meg. Kimondotta továbbá a Kuria, hogy a törvénytelen gyermek törvényes örökös jogosságára az aktualiter hatályban levő joggyakorlat irányadó akkor is, ha az

örökség megnyiltakor ellenkező birói joggyakorlat volt hatályban. A Kuriának ezen utóbbi állásfoglalása meg-egyezik Grosschmiednek idevágó fejtegetéseivel. A joggyakorlat-változásnak mindenkor visszaható ereje van, mert ilyenkor, amint Grosschmied élesen kifejti, arról van csak szó, hogy a bíróság az eddigi jogszabály értelmezéssel szemben, amelyet helytelennek talál, a jogszabályok helyes értelmét, vagyis az elbírálás alá kerülő eset keletkezése idejében már fennálló jogot alkalmazza. Lényegileg tehát az új joggyakorlatnak azért van visszaható ereje, mert tulajdonképen itt nem az új jogszabály visszaható erejéről, hanem a régi jogszabály helyes alkalmazásáról van csak szó. Mindenesetre újabb bizony-sága ez az újabb kuriai ítélet annak a mindenkép örven-detes ténynek, hogy az elmélet leszűrődött megállapodott igazságai lassanként átszűrődnek a birói gyakorlatba és így elméleti tanításból élő joggá válnak.

A Kuria egyébként a felperesek jogának, illetve öröklési kapcsolatának tisztázása után a megállapítási keresetet elutasította azzal az indokolással, hogy miután felpereseknek joguk van teljesítésre is pert indítani, a megállapítási perre szükség nincs. Felperesek tehát for-mailag pert vesztek, de lényegileg célt értek. Hasonló helyzetről beszélt dr. Zoltán Józsefnek mai számunkban közölt cikke is.

B. S.

Együttes cégjegyzés a cégjegyzékben — egyéni cégjegyzés a gyakorlatban. Sűrűn fordul elő, hogy a cégjegyzés a cégjegyzékben feltüntetett együttes cégjegyzés formájában történik. Az esetek jó részében az erre alapított védekezés nélkülözi a jóhiszeműséget és csak ürügy az utólag kedvezőtlennek bizonyult kötele-zettségtől való kibuvásra. A gyakorlat meglehetősen ingadozó, bár újabban P. IV. . . . kimondotta a Kuria, hogy az együttes cégjegyzésre alapított kifogás nem helytálló, ha a cégjegyzékszerű együttes cégjegyzés-től a cég rendszeresen eltér. Ezt az álláspontot a jóhi-szemű közönség érdeke egyenesen kényszerítővé teszi. Most a Kuria P. VII. 4441/1925. sz. határozata egy köz-bülső, igen szellemes megoldási válfajt tüntet fel. A Ku-ria ugyanis megállapítja, hogy a céget a cégjegyzékszerű együttes cégjegyzés hiányában az egyéni cégjegyzéssel aláírott okirat nem köti, mégis magát a társaságot a kö-teles gondosság megsértése címén felelőssé tette azzal az indokolással, hogy a társaságnak együttes cégjegyzésre jogosult tagjai nem tartózkodtak üzleti telepük helyén és a cégjegyzésre egyedül nem jogosult egyetlen tagot hagyták magára anélkül, hogy a távollétükben kötendő